

SPRAWDZIANY I EGZAMINY ZEWNĘTRZNE

Bibliografia adnotowana w wyborze
za lata 1999-2008

WYDAWNICTWA ZWARTE

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

DAWNE i nowe formy egzaminowania / red. Bolesław Niemiecko, Wojciech Małecki. – Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji, 2001. – **S. 227-355** : Część 3, *Egzaminy zewnętrzne*

Sygn. 90006

Sygn. 28028 – Filia w Bełchatowie

Część III poświęcona jest egzaminom zewnętrznym i zawiera następującą problematykę:

- SIEMA – System Informacji o Egzaminach Maturalnych;
- Formy kontroli osiągnięć uczniów w świetle reformy edukacji;
- Dawne i nowe tematy wypracowań maturalnych z języka polskiego;
- Od standardów wymagań do standardów osiągnięć uczniów;
- Próbny egzamin zewnętrznego systemu oceniania;
- Zadania zamknięte i otwarte a wnioskowanie o osiągnięciach uczniów;
- Rozwój form egzaminowania z historii w perspektywie nowej szkoły średniej;
- Wewnątrzszkolne i zewnątrzszkolne zastosowanie schematu oceniania na przykładzie egzaminu maturalnego z geografii;
- O wdrażaniu nowych zadań do praktyki szkolnej i egzaminacyjnej;
- „Czego Jaś się nie nauczył, tego Jan nie będzie umiał”, czyli o okazjach do uczenia się;
- Trafność testu laboratoryjnego wobec podstawy programowej i standardów wymagań egzaminacyjnych chemii w liceum ogólnokształcącym;
- Wdrażanie nowych typów zadań egzaminacyjnych związanych z eksperymentem z fizyki do praktyki egzaminacyjnej i szkolnej;
- Przydatność zadań wyboru wielokrotnego (WW) w sprawdzaniu kompetencji uczniów w zakresie rozumienia czytanego tekstu;
- Ujednolicone egzaminy z nauki zawodu w eksperymencie pedagogicznym Ministerstwa Edukacji Narodowej;
- Czy godność nauczyciela jest zagrożona egzaminowaniem zewnętrznym?;
- Egzaminator egzaminów zewnętrznych: hobby czy profesja?

DENEK Kazimierz : **Ku dobrej edukacji.** – Toruń; Leszno : Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, 2005. – **S. 197-212** : *Ocenianie zewnętrzne*

Sygn. 93500

Sygn. 29263 – Filia w Bełchatowie

Autor w rozdziale tym dzieli się swoją wiedzą na temat oceniania zewnętrznego dotyczącego sprawdzianów po szkole podstawowej oraz egzaminów gimnazjalnych i maturalnych. W związku z tym, że zwłaszcza ocenianie zewnętrzne wiedzy i umiejętności bazuje na testach dydaktycznych, autor przedstawia typy zadań testowych, etapy opracowywania testów czy określanie wyników kształcenia za pomocą testów. Na zakończenie rozdziału autor wykazuje jaki wpływ na jakość edukacji szkolnej ma ocenianie zewnętrzne.

DYLEMATY egzaminacyjne / zebrał i oprac. Wojciech Małecki. – Warszawa : Ministerstwo Edukacji Narodowej, 1999

Sygn. 86247

Opracowanie to zawiera:

Wstęp

I. Dylematy egzaminacyjne

II. Propozycje rozwiązań dla nowej matury

1. Władza i odpowiedzialność krajowego i regionalnych ośrodków egzaminacyjnych

2. Ocenianie zewnętrzne a ocenianie wewnętrzne
3. Debata „Umiejętności a wiedza”
4. Poziomy egzaminów
5. Syllabusy w nowej maturze
6. Świadectwo w nowej maturze.

KWIECIŃSKI Zbigniew : *Zewnętrzne egzaminy w szkolnictwie powszechnym w 2002 roku. Próba analizy z perspektywy krytycznej socjologii oświaty*// W: **Ocena wewnętrzna i zewnętrzna jakości kształcenia w szkołach wyższych** / red. Jerzy Brzeziński, Andrzej Eliaż. – Warszawa : Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej „Academica”, 2003. – **S. 127-135**

Sygn. 91407

Autor w rozdziale tym próbuje przyjrzeć się wynikom pierwszej powszechnej ewaluacji szkolnictwa powszechnego w Polsce, jaką był sprawdzian po szóstej klasie szkoły podstawowej i egzamin po trzeciej klasie gimnazjalnej, z perspektywy krytycznej i socjologicznej. Socjologiczne podejście polegać będzie na poszukiwaniu możliwych związków pomiędzy uzyskanymi wynikami – szczególnie sprawdzianu w klasie szóstej – a właściwościami społeczno – kulturowego otoczenia szkolnictwa.

Perspektywa krytyczna zaś ma wykazać negatywne społeczne następstwa powszechnych egzaminów zewnętrznych w polskim szkolnictwie.

Rozdział zawiera literaturę do tematu.

LISIECKA Zofia, STRÓŻYŃSKI Klemens : ***Szansa na sukces egzaminacyjny : ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne z przedmiotów humanistycznych w gimnazjum.*** – Warszawa : Wydawnictwo Szkolne PWN, 2001

Sygn. 27705 – Filia w Bełchatowie

Jest to pozycja adresowana do nauczycieli i dyrektorów gimnazjów, przede wszystkim specjalności humanistycznych. Zawiera podstawową wiedzę z zakresu oceniania i egzaminowania szkolnego i zewnętrznego.

MINISTERSTWO Edukacji Narodowej o egzaminie gimnazjalnym / [oprac. Teresa Chrostowska, Tadeusz Mosiek]. – Warszawa : Ministerstwo Edukacji Narodowej Biuro Administracyjne, 2001

Sygn. 88220 W, 88221

Sygn. 38204 – Filia w Tomaszowie Maz.

Sygn. 27578, 27579 P – Filia w Bełchatowie

Opracowanie to zawiera:

- I. Wprowadzenie
- II. Uregulowania prawne
- III. Informacje o egzaminie gimnazjalnym
- IV. Dostosowanie egzaminu dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- V. Egzaminatorzy
- VI. Wyniki egzaminu gimnazjalnego i ich wykorzystanie.

MINISTERSTWO Edukacji Narodowej o egzaminie maturalnym od 2002 roku / [oprac. Maria Mazur, Katarzyna Lisowska]. – Warszawa : Ministerstwo Edukacji Narodowej Biuro Administracyjne, 2001

Sygn. 88218 W, 88219

Sygn. 38175 – Filia w Tomaszowie Maz.

Sygn. 27580, 27581 P – Filia w Bełchatowie

Opracowanie to zawiera:

- I. Wprowadzenie
 - II. Przygotowanie egzaminu
 - III. Wymagania i przebieg egzaminu maturalnego
 - IV. Organizacja egzaminu
 - V. Wyniki egzaminu maturalnego
- Aneks.

MINISTERSTWO Edukacji Narodowej o sprawdzianie w szóstej klasie szkoły podstawowej / [oprac. Adam Brożek [i in.]]. – Warszawa : Ministerstwo Edukacji Narodowej Biuro Administracyjne, 2001

Sygn. 88222 W, 88223

Opracowanie to zawiera:

- I. Wprowadzenie
- II. Przygotowanie sprawdzianu
- III. Przeprowadzenie sprawdzianu
- IV. Wyniki sprawdzianu
- V. Adresy, telefony.

NIEMIĘRKO Bolesław : ***Kształcenie szkolne : podręcznik skutecznej dydaktyki.*** – Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2007. – **S. 356-360** : *Egzaminy zewnętrzne*

Sygn. 95376, 95377 W

Sygn. 40377 – Filia w Tomaszowie Maz.

Sygn. 28801, 29256 – Filia w Opocznie

Sygn. 29956 W – Filia w Bełchatowie

Autor zastanawia się nad egzaminowaniem zewnętrznym jako źródłem informacji o osiągnięciach poznawczych uczniów. Przedstawia trzy rodzaje znaczenia treściowego egzaminu zewnętrznego, tj. założone znaczenie treściowe, uzyskane znaczenie sprawdzające i uzyskane znaczenie różnicujące. Ponadto autor przedstawia stosunek nauczycieli do egzaminów zewnętrznych, wymieniając korzyści i zagrożenia płynące z egzaminowania zewnętrznego.

NIEMIĘRKO Bolesław : ***Idealny egzamin zewnętrzny // W: Dawne i nowe formy egzaminowania*** / red. Bolesław Niemiecko Wojciech Małecki. – Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji, 2001. – **S. 22-29**

Sygn. 90006

Sygn. 28028 – Filia w Bełchatowie

Rozdział ten poświęcony jest zagadnieniom związanym przede wszystkim z kosztami, sprawnością w przygotowaniu egzaminu zewnętrznego oraz problematyką egzaminu zewnętrznego jako naturalnego sprawdzianu umiejętności. Autor zastanawia się także nad tym, czy wynik egzaminu zewnętrznego obrazuje odtwórcze i twórcze osiągnięcia ucznia i czy egzamin bezwarunkowo wspiera indywidualny rozwój każdego ucznia.

STANDARDY wymagań będące podstawą przeprowadzenia sprawdzianu na końcu sześciolletniej szkoły podstawowej w 2002 roku : projekt do konsultacji społecznej / oprac. Grażyna Gałka – Ziółkowska. – Warszawa : Ministerstwo Edukacji Narodowej, 1999

Sygn. 87387

Opracowanie to zawiera:

- Standardy wymagań będące podstawą przeprowadzenia sprawdzianu na końcu sześciolletniej szkoły podstawowej w 2002 roku
- Standardy wymagań będące podstawą przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego w 2002 roku
- Standardy wymagań będące podstawą przeprowadzenia egzaminów maturalnych w liceach ogólnokształcących i zawodowych w latach 2002-2004, w technikach pięcioletnich w latach 2003-2005, w technikach trzyletnich na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej w latach 2002-2005:

I. Przedmioty obowiązkowe

II. Przedmioty humanistyczne

III. Przedmioty matematyczno - przyrodnicze

SZALENIEC Henryk : ***Jak komunikować uczniom wyniki egzaminów.*** – Warszawa : WSiP, 2004

Sygn. 92308

Książka ma charakter praktycznego przewodnika instruującego nauczyciela, w jaki sposób przygotować się do zakomunikowania i zinterpretowania wyników z egzaminów zewnętrznych swoim uczniom. Autor omawia ogół zagadnień związanych z tym ważnym wydarzeniem, zaczynając od standardów egzaminacyjnych, poprzez analizę wyników otrzymanych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, aż do zbudowania karty profilu osiągnięć każdego ucznia i klasy.

SZALENIEC Henryk, SZMIGEL Maria Krystyna : ***Egzaminy zewnętrzne : podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie oceniania zewnętrznego.*** – Kraków : Wydawnictwo „Zamiast Korepetycji”, 2001

Sygn. 88748

Sygn. 38071 – Filia w Tomaszowie Maz.

Opracowanie to zawiera:

Część I

1. Egzaminacje zewnętrzne
2. Komisje egzaminacyjne nowymi strukturami organizacyjnymi w oświacie i ich zadania statutowe
3. Uczestnicy systemu egzaminacyjnego i ich oczekiwania

Część II

4. Arkusz egzaminacyjny
5. Komunikowanie wyników egzaminu
6. Zanim będziemy oceniać prace uczniów
7. Nauczyciel egzaminatorem

Część III

8. Informator / syllabus – przewodnikiem dla nauczycieli przygotowujących uczniów do egzaminów zewnętrznych
9. Nauczyciele twórcami testów sprawdzających standardy egzaminacyjne

Część IV

10. Kto mógłby wesprzeć zewnętrzne ocenianie
 11. Szanse i zagrożenia wykorzystania egzaminów zewnętrznych do ewaluacji w edukacji
 12. Informacje bieżące
- Pozycja zawiera ponadto literaturę do tematu oraz słowniczek terminów.

TESTY : materiały do egzaminu gimnazjalnego / red. Piotr Prejbisz. – Warszawa : WSiP, 2000
Sygn. 87702

Opracowanie to zawiera:

- I. Wstęp
- II. Opis egzaminu
- III. Przykładowe zadania egzaminacyjne
 1. Zadania z przedmiotów humanistycznych
 2. Zadania z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych
 - Zadania zamknięte
 - Zadania otwarte
 3. Modele przykładowych odpowiedzi i schematy punktowania zadań z przedmiotów humanistycznych
 4. Modele przykładowych odpowiedzi i schematy punktowania zadań z przedmiotów matematyczno - przyrodniczych
 - Zadania zamknięte
 - Zadania otwarte

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

(Artykuły dostępne w Czytelnii Biblioteki Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

BARTMAŃSKA Aleksandra : *Wpływ egzaminów zewnętrznych na kształtowanie postaw moralnych uczniów, nauczycieli i egzaminatorów* // **Edukacja. – 2007, nr 1, s. 22-30**

Autorka referatu podejmuje próbę oceny systemu zewnętrznych egzaminów jako czynnika wywierającego wpływ na postawy moralne uczestników systemu egzaminacyjnego, czyli na uczniów, nauczycieli i egzaminatorów.

Autorka przytacza poszczególne rozdziały Karty Nauczyciela oraz Kodeksu egzaminatora, mówiące o zasadach moralnych, jakimi powinny kierować się wyżej wymienione osoby.

Autorka w dalszej części artykułu rozważa, czy egzaminacje zewnętrzne były bodźcem pozytywnym czy negatywnym do zaistnienia zmian w postawach moralnych uczestników egzaminów szkolnych.

Na zakończenie artykułu autorka podaje zasady, jakimi powinien się kierować nauczyciel, aby samemu charakteryzować się właściwymi postawami moralnymi na egzaminach, ale i aby potrafił kształtować takie postawy wśród swoich wychowanków.

BARWINEK Grażyna : *Egzamin zewnętrzny z geografii po gimnazjum : możliwość oceny osiągnięć szkolnych* // **Geografia w Szkole. – 2008, nr 3, s. 51-55**

Artykuł zawiera podstawowe informacje o egzaminie, główne cele egzaminu, charakterystykę zadań egzaminacyjnych, skuteczne sposoby przygotowania się do egzaminu, m.in. formy wspierania rozwoju zainteresowań uczniów.

BEDNAREK Krzysztof, LEMPA Cezary : *Egzaminator – osoba zaufania publicznego* // **Edukacja. – 2007, nr 1, s. 31-37**

Wraz z reformą 1999 roku pojawiły się w systemie edukacji dotychczas nieznanne role, w które zostali zaangażowani liczni nauczyciele. Jedną z takich ról jest rola egzaminatora. Autorzy rozważają w tym artykule na czym polega rola egzaminatora, i czy egzaminator może być uznany za osobę zaufania publicznego. Autorzy wyjaśniają jakie wymogi musi spełnić egzaminator, stał się osobą zaufania publicznego. Są to następujące wymogi:

- przestrzeganie zasady tajemnicy zawodowej,
- etyka pracy egzaminatorów,
- wysokie kwalifikacje i ich doskonalenie,
- etos dobrej roboty, etos zawodowy.

Artykuł zawiera także bibliografię do tematu.

BOBA Małgorzata, MICHLOWICZ Maria : *Egzamin dla moich uczniów : jak funkcjonują standardy wymagań egzaminacyjnych w humanistycznych testach ćwiczeniowych?* // **Nowa Szkoła. – 2001, nr 7, s. 28-31**

W celu rozpropagowania oraz umotywowania nauczycieli do podejmowania prób oswojenia się z nową formą egzaminowania, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie ogłosiła konkurs pod hasłem „Egzamin dla moich uczniów”. Autorki w tym artykule poddają analizie sześć propozycji testów egzaminacyjnych dla gimnazjalistów nadesłanych na konkurs oraz cztery testy opracowane dla potrzeb wydawnictwa. Wnioski auterek sygnalizują jedynie zakres problematyki związanej z zastosowaniem standardów w pracy nauczycieli gimnazjum przygotowujących ucznia do zmierzenia się ze sprawdzieniem stopnia opanowania umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych.

BROŻEK Adam : *Szkolna analiza wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych* // **Forum Humanistów. – 2001, nr 4, s. 25-35**

Artykuł dotyczy analizy próbnego sprawdzianu w szóstej klasie szkoły podstawowej oraz próbnego egzaminu w trzeciej klasie gimnazjum. Analizę autor przeprowadził według następujących zagadnień:

1. Analiza zakresu treści egzaminu;
2. Przyporządkowanie treści egzaminu treściom programowym poszczególnych przedmiotów oraz tzw. ścieżek edukacyjnych;
3. Analiza wyników uzyskanych przez poszczególne oddziały;
4. Kontekstowa interpretacja wyników uzyskanych przez poszczególne oddziały;
5. Analiza i kontekstowa interpretacja wyników uzyskanych przez poszczególnych uczniów;
6. Komunikowanie wyników uczniom;
7. Formułowanie wniosków dotyczących korekty szkolnego systemu dydaktycznego.

BROŻEK Adam : *Szkolna analiza wyników sprawdzianu dla uczniów VI klasy szkoły podstawowej* // **Język Polski w Szkole IV-VI. – 2002/2003, nr 1, s. 80-94**

W niniejszym opracowaniu dyrektorzy szkół oraz nauczyciele znajdą szereg wskazówek ułatwiających przeprowadzenie analizy i kontekstowej interpretacji wyników sprawdzianu dla uczniów klas VI a także egzaminu gimnazjalnego. Autor omawia problem poprzez:

1. Analizę zakresu treści egzaminu,
2. Przyporządkowanie treści egzaminu treściom programowym poszczególnych przedmiotów oraz tzw. ścieżek edukacyjnych,
3. Analizę wyników uzyskanych przez poszczególne oddziały,
4. Kontekstową interpretację wyników uzyskanych przez poszczególne oddziały,
5. Analizę i kontekstową interpretację wyników uzyskanych przez poszczególnych uczniów,
6. Komunikowanie wyników uczniom,
7. Formułowanie wniosków dotyczących korekty szkolnego systemu dydaktycznego.

Artykuł zawiera także bibliografię do tematu.

BROŻEK Adam : *Wyniki sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych a podnoszenie jakości pracy szkoły* // **Język Polski w Szkole IV-VI. – 2001/2002, nr 3, s. 79-85**

Autor udziela w artykule informacji, które należy wziąć pod uwagę, aby podnieść jakość pracy szkoły, a dotyczą one:

I. Podstaw prawnych sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych;

II. Czynników warunkujących wykorzystanie wyników, do których autor zalicza:

- wiarygodności wyników,
- dydaktycznej użyteczności wyników,
- przygotowania nauczycieli,
- planowania i realizacji pedagogicznych

Artykuł zawiera także bibliografię do tematu.

BRZDAK Jadwiga : *Rola egzaminów zewnętrznych w zapewnieniu jakości pracy szkoły* // **Dyrektor Szkoły. – 2001, nr 7/8, s. 40-42**

Autorka jest zastępcą dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie. Artykuł rozważa dwa zasadnicze zagadnienia:

- wpływ egzaminów zewnętrznych na system szkolny, w którym autorka omawia ewaluację programów, ocenę jakości nauczania, planowanie,
- wpływ egzaminów zewnętrznych na jakość uczenia się, w którym autorka omawia problem motywacji wpływającej na efektywne uczenie się.

DOLATA Roman : *Wokół egzaminów zewnętrznych / rozm. przepr. Jarosław Zaroń* // **Meritum. – 2006/7, nr 3/4, s. 25-32**

Roman Dolata jest współautorem raportu Instytutu Spraw Publicznych z 2004 roku dotyczącego egzaminu maturalnego. Rozmowa dotyczyła m.in.:

- poszczególnych elementów systemu egzaminów zewnętrznych, czyli sprawdzianowi, egzaminowi gimnazjalnemu, egzaminowi maturalnemu i egzaminowi zawodowemu;
- spójności wyżej wymienionych egzaminów;
- kryteriów zdania/niezdania;
- najważniejszych badań prowadzonych nad systemem egzaminów zewnętrznych.

DUSZYŃSKA Elżbieta : *Egzaminy i sprawdziany zewnętrzne po korekcie* // **Dyrektor Szkoły. – 2004, nr 12, s. 21-22**

Autorka komentuje wyniki egzaminów zewnętrznych, tj. egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno – przyrodniczej oraz sprawdzianu dla szóstoklasistów w województwie wielkopolskim. Zastanawia się nad tym, dlaczego egzaminy te wypadły tak słabo, dzieląc się jednocześnie swoimi refleksjami na temat trudności i braku czytelności poleceń dla uczniów, co miało istotny wpływ na przebieg egzaminu i jego wyniku.

DYMEK Włodzimierz : *Czy egzaminy zewnętrzne będą motywowały uczniów technikum do przekraczania podstawowych wymagań szkoły?* // **Nowa Edukacja Zawodowa. – 2005, nr 5, s. 31-33**

Autor stawia podchwytliwe pytanie w tytule artykułu, ale do końca nie odpowiada na nie, mając nadzieję na dyskusję ze strony czytelników. Wymienia w artykule kilka sposobów na to, aby wzbudzić w uczniach motywację do przekraczania podstawowych wymagań szkoły w zakresie wiedzy, poprzez m.in. organizowanie konkursów pod nazwą „Sprawny w zawodzie” czy Turniejów Młodych Mistrzów Techniki.

FURGOŁ Sabina, SZAFRANIEC Marek : *Dwa rodzaje oceniania szkolnego. Ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne a jakość pracy szkoły* // **Dyrektor Szkoły. – 2002, nr 12, s. 30-34**

Artykuł jest sprawozdaniem z VIII Ogólnopolskiej Konferencji z cyklu „Diagnostyka Edukacyjna”, która odbyła się w 2002 roku w Katowicach. Głównym tematem konferencji był sprawdzian po szkole podstawowej i egzamin zewnętrzny po gimnazjum oraz nowe matury. Prelegenci zabierali głos, poruszając następującą tematykę:

- teoria diagnostyki edukacyjnej,
- etyka egzaminacyjna,
- charakterystyka dwóch rodzajów egzaminów,
- relacje między ocenianiem wewnątrzszkolnym a zewnętrznym,
- wyniki egzaminu zewnętrznego,
- efekt zwrotny egzaminów zewnętrznych.

GAŁKA – ZIÓŁKOWSKA Grażyna : *Centralna Komisja Egzaminacyjna // Dyrektor Szkoły. – 2001, nr 2, s. 4-10*

Autorka porusza w artykule podaje następujące informacje:

- Informacja o stanie przygotowań do przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów w 2002 roku, gdzie omawia sprawdzian i egzaminy w zreformowanym systemie kształcenia i oceniania,
- Konsultacja społeczna na temat sprawdzianu i egzaminów,
- Szkolenie egzaminatorów,
- Koncepcja egzaminu zewnętrznego potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- Do czego potrzebny jest system przetwarzania danych egzaminacyjnych?,
- Obawy, zagrożenia związane z systemem oceniania zewnętrznego oraz sposoby ich przezwyciężania.

Cały numer 2 poświęcony jest egzaminowaniu zewnętrznemu i pracy Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych w Gdańsku, Krakowie, Jaworznie, Łodzi, Łomży, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu.

GROENWALD Maria : *Powinności ocenających // Nowa Szkoła. – 2001, nr 5, s. 13-18*

Autorka dzieli się swoimi refleksjami na temat oceniania wewnętrznego i zewnętrznego w kontekście powinności ocenających. W artykule porusza następującą problematykę:

- powinność słusznego postępowania w zgodzie z własnym sumieniem,
- obowiązki towarzyszące ocenianiu wewnętrznemu,
- lojalność nauczycielska,
- odpowiedzialność moralna za skutki oceniania zewnętrznego,
- odpowiedzialność za dobro wspólne,
- lojalność egzaminatora zewnętrznego,
- odpowiedzialność za przyszłe skutki oceniania zewnętrznego,
- jedność godności osobowej i zawodowej egzaminatora,
- perspektywy zewnętrznego oceniania.

Artykuł zawiera literaturę do tematu.

GRYGIER Urszula, JANCARZ Beata : *Od sprawdzianu do nowej matury, czyli jak razem z uczniem zdać egzamin zewnętrzny? // Biologia w Szkole. – 2005, nr 3, s. 29-32*

Artykuł jest sprawozdaniem z II Forum Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych, które odbyło się w Krakowie. Celem konferencji była refleksja nad systemem egzaminów zewnętrznych oraz sposobami, jakie może wykorzystać nauczyciel na każdym etapie edukacyjnym, by pomóc uczniowi przygotować się do czekających go egzaminów, tj. sprawdzianu na zakończenie szóstej klasy szkoły podstawowej, egzaminu gimnazjalnego i nowej matury. Na konferencji poruszano następującą problematykę:

- nauczanie „pod egzamin”,
- obiektywizm oceniania,
- czy standardy egzaminacyjne są potrzebne?
- nowa matura a egzamin wstępny na studia,
- dostosowanie warunków i arkuszy egzaminacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych.

J.G. : *Sprawdzian szóstoklasistów i systemu // Gazeta Szkolna. – 2002, nr 2, s. 6*

Autor(ka) w artykule komentuje wyniki sprawdzianu próbnego dla szóstoklasistów, podkreślając, że wyniki sprawdzianów stały się podstawą do zestawienia rankingów szkół podstawowych.

Artykuł odnosi się także do treści „Raportu z próbnego sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej”, zwracając uwagę m.in. poprawność arkuszy egzaminacyjnych i wyniki uzyskane przez biorących w nich udział uczniów.

KISIEL – DOROHINICKA Urszula : *Zewnętrzny egzamin zawodowy // Wychowawca. – 2007, nr 5, s. 18-20*

Autorka zaczyna artykuł od ogólnych informacji na temat reformy szkolnictwa zawodowego, wymieniając szkoły zajmujące się kształceniem zawodowym. Píše dalej na temat egzaminu zawodowego i jego formule oraz opisuje dokładnie strukturę nowego egzaminu zawodowego, składającego się z 2 etapów: pisemnego i praktycznego. Następnie rozważania autorki dotyczą porównań oceniania wewnątrzszkolnego z zewnętrznym i zagrożeń jakie niesie brak łączenia tych dwóch sposobów oceniania.

KOSTRZEWA Bronisława : *Zewnętrzne egzaminy zawodowe jako element zreformowanego systemu oświaty w Polsce* // **Edukacja Dorosłych. – 2005, nr 1, s. 63-66**

Autorka dzieląc się swoimi refleksjami na temat szkolnictwa zawodowego, wykazuje konieczność stosowania nie tylko wewnętrznego systemu oceniania, ale i zewnętrznego. Bowiern egzamin zewnętrzny pozwoli na diagnozowanie osiągnięć uczniów, a także ich braków edukacyjnych, monitorowanie poziomu nauczania, ocenę jakości nauczania przy zachowaniu większej obiektywności ocen. Autorka przybliży zatem kilka pojęć i procedur związanych z zewnętrznym egzaminem zawodowym.

KROGULEC – SOBOWIEC Maria : *Nowy egzamin zawodowy – chwilą prawdy dla szkoły i uczniów* // **Nowa Edukacja Zawodowa. – 2005, nr 1, s. 10-12**

Autorka dzieli się swoimi refleksjami na temat zewnętrznych egzaminów zawodowych, które odsłoniły prawdziwe oblicze kształcenia zawodowego w wielu szkołach. W związku z tym powstała Akademia Nowej Edukacji Zawodowej (ANEZ), której działania ogniskują się wokół metodyki przygotowywania uczniów zasadniczych szkół zawodowych i techników do egzaminu zewnętrznego potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Autorka opisuje działalność ANEZ.

KRUSZWICKI Włodzimierz : *Egzamin zewnętrzny w polskiej szkole jako standard Unii Europejskiej* // **Dyrektor Szkoły. – 2003, nr 6, s. 9-10**

Artykuł jest sprawozdaniem z prac zespołu nr IV w Urzędzie Miasta w Poznaniu. Zaproszono gości mających odpowiedzieć na wiele pytań i wątpliwości, które wiążą się z egzaminami zewnętrznymi. Dyskusja dotyczyła m.in. tego, czy w Polsce trzeba stosować zunifikowane przepisy w zakresie oświaty i egzaminowania.

LISIECKA Zofia : *Ocenianie wewnątrzszkolne i zewnętrzne – podobieństwa i różnice* // **Język Polski w Gimnazjum. – 2001/2002, nr 3, s. 64-73**

Autorka dzieli się z czytelnikami refleksjami na temat oceniania wewnętrznego i zewnętrznego. Artykuł zawiera dwa podstawowe zagadnienia:

I. Teoria oceniania wewnątrzszkolnego i zewnętrznego, w którym są podane następujące informacje:

- Dwa systemy oceniania ucznia,
- Podstawy prawne oceniania i egzaminowania,
- Powszechność i doniosłość oceniania,
- Ocenianie kształtujące i sumujące,
- Przedmiot oceniania,
- Cele oceniania i egzaminowania,
- Treść kształcenia podlegająca sprawdzaniu i ocenianiu;
- Wymagania programowe i egzaminacyjne;
- Formy i metody sprawdzania i oceniania;
- Wyniki oceniania;
- Wykorzystanie wyników oceniania;

II. Praktyka oceniania wewnątrzszkolnego i zewnętrznego, w którym autorka wskazuje na podobieństwa i różnice między ocenianiem wewnątrzszkolnym a zewnętrznym, pokazując je na wybranych przykładach.

LISIECKA Zofia : *O standardach wymagań egzaminacyjnych i potrzebie ich ewaluacji* // **Język Polski w Szkole - Gimnazjum. – 1999/2000, nr 4, s. 74-77**

Artykuł ten jest odpowiedzią na wypowiedź Tadeusza Mośka odnośnie tworzenia standardów wymagań egzaminacyjnych dla gimnazjalistów, który zamieścił w tym samym numerze. Autorka przypomina nauczycielom, jakie kompetencje ponadprzedmiotowe powinien posiadać uczeń kończący gimnazjum – oraz skrótowo – jaki przebieg będzie miał egzamin gimnazjalny.

LISIECKA Zofia : *O wynikach oceniania wewnętrznego i zewnętrznego* // **Język Polski w Szkole IV-VI. – 2001/2002, nr 3, s. 71-78**

Autorka dzieli się z czytelnikami refleksjami na temat oceniania wewnętrznego i zewnętrznego. Artykuł zawiera następującą tematykę:

I. Ocenianie wewnątrzszkolne i zewnętrzne, w którym autorka podaje następujące zagadnienia:

- Dwa systemy oceniania ucznia;
 - Podstawy prawne oceniania i egzaminowania;
 - Powszedniość i doniosłość oceniania;
 - Ocenianie kształtujące i sumujące;
 - Przedmiot oceniania;
 - Cele oceniania i egzaminowania;
 - Treść kształcenia podlegająca sprawdzaniu i ocenianiu;
 - Wymagania programowe i egzaminacyjne;
 - Formy i metody sprawdzania i oceniania;
 - Wyniki oceniania;
 - Wykorzystanie wyników oceniania;
- II. Wyniki oceniania wewnątrzszkolnego i zewnętrznego.

LORITZ – DOBROWOLSKA Jolanta : *Badanie wyników egzaminu gimnazjalnego w latach 2004-2005*
 // **Dyrektor Szkoły. -2006, nr 3, s. 37-40**

Autorka analizuje wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2004 i egzaminu w 2005 roku. Autorka przedstawia tę analizę wizualnie za pomocą tabel i wykresów, przyjmując jako punkt odniesienia liczebność grupy uczniów dobrych i słabych w poszczególnych latach badań i w obu blokach, tj. w bloku humanistycznym i matematyczno – przyrodniczym.

MAKARUK Paweł : *Egzaminy eksternistyczne* // **Nowe w Szkole. – 2002, nr 1, s. 24-25**

Paweł Makaruk jest konsultantem WOM w Gorzowie Wielkopolskim. W związku z wejściem z dniem 1 stycznia 2002 roku nowego rozporządzenia MEN regulującego szczegółowo problematykę egzaminów eksternistycznych, autor wskazuje na zmiany , jakie zaszły w stosunku do poprzedniego rozporządzenia z dnia 24 września 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania egzaminów eksternistycznych oraz szczegółowych zasad odpłatności za ich przeprowadzenie (Dz.U. Nr 118, poz. 1259). Zmiany dotyczą m.in. powoływania Komisji Egzaminacyjnej, składu Komisji Egzaminacyjnej czy warunków przystąpienia osób zainteresowanych do tego egzaminu.

MOSIEK Tadeusz : *Zanim powstały standardy wymagań egzaminacyjnych dla uczniów gimnazjów* // **Język Polski w Szkole – Gimnazjum. – 1999/2000, nr 4, s. 67-73**

Tadeusz Mosiek jest starszym ekspertem w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, członkiem zespołów przygotowujących standardy wymagań egzaminacyjnych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. W artykule dzieli się swoimi refleksjami na temat , nie tylko założeń wprowadzonej reformy systemu edukacji, ale także omawia etapy pracy w zespole powołanym do przygotowania standardów dla egzaminu gimnazjalnego. Autor wspomina także o tym, że przygotowując standardy wymagań egzaminacyjnych dla uczniów gimnazjum nie pominięto także dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Bowiem powołano także zespół, który określił odrębne standardy dla tych uczniów.

NIEMIERKO Bolesław : *Chłodne oblicze egzaminu zewnętrznego* // **Edukacja. – 2001, nr 3, s. 11-22**

Autor przedstawia charakterystykę egzaminów powszednich, wewnętrznych i doniosłych czyli zewnętrznych, jako dwie jakościowo różne procedury. Zwraca uwagę na to, że egzaminy powszednie przynoszą systematycznie wyższe wyniki ze względu na dodatkowe kryteria społeczno – wychowawcze oceniania. Egzaminy doniosłe są bardziej zobiektywizowane, ale uboższe pedagogicznie. Autor proponuje sześć kierunków, aby egzaminy były w pełni zhumanizowane, czyli aby opierały się na coraz głębszym poznawaniu młodzieży. Artykuł zawiera także bibliografię do tematu.

NIEMIERKO Bolesław : *Egzaminy pożądane i niechciane* // **Edukacja. – 2004, nr 4, s. 7-26**

Artykuł dotyczy głównie emocji związanych z egzaminami. Duża część tych emocji wypływa z ujawnienia prawdy o egzaminach. Autor zastanawia się nad tym zagadnieniem w oparciu o następującą problematykę:

- Czy potrzebujemy informacji o wyniku uczenia się?,
- Jakość uczenia się a informacja o wyniku,
- Emocjonalna wartość egzaminu,

- Szara strefa osiągnięć szkolnych,
 - Pomiarowe zalety dwu rodzajów egzaminów,
 - Administracyjne zalety i wady dwu rodzajów egzaminów,
 - Jak egzamin zewnętrzny wzbogaca diagnostykę edukacyjną?,
 - Podsumowanie.
- Artykuł zawiera bogatą literaturę do tematu.

NIEMIERSKO Bolesław : *Oszustwo egzaminacyjne* // **Edukacja. – 2007, nr 1, s. 7-22**

Autor zastanawia się nad zjawiskiem oszustwa egzaminacyjnego oraz tego, czy nasz system edukacji dojrzał do podjęcia planowych działań ku ograniczeniu tego zjawiska. Pierwsza część artykułu stanowi rozważania na wyżej wymieniony temat, gdzie podstawą jest książka Gregory'ego Cizka „Oszustwo egzaminacyjne. Jak dokonywać go, wykrywać i zapobiegać mu”. Autor podaje:

- definicję pojęcia „oszustwo egzaminacyjne”,
- metody badania oszustwa,
- zakres zjawiska w USA,
- zakres zjawiska w innych krajach ,
- opinie uczniów amerykańskich o tym zjawisku,
- czynniki wpływające na oszustwo egzaminacyjne,
- sposoby zwalczania oszustwa egzaminacyjnego.

W drugiej części artykułu autor przedstawia własne poglądy na wyżej wymienione zagadnienie. Porusza następującą problematykę:

- przypomina charakterystykę trzech systemów kształcenia,
- wyjaśnia na czym polega egzaminowanie wielopoziomowe w kontekście zapobiegania oszustwu egzaminacyjnemu,
- wskazuje na wersje równoległe egzaminu oraz proponuje zapobieganie oszustwu poprzez stworzenie programów uczciwości egzaminacyjnej.

Na koniec Niemiecko rozważa wpływ oszustwa ucznia i nauczyciela na jakość pomiaru dydaktycznego egzaminów szkolnych.

Artykuł zawiera także bibliografię do tematu.

NIEMIERSKO Bolesław : *Znaczenie edukacyjne egzaminu doniosłego* // **Meritum. – 2006/7, nr 3/4, s. 4-11**

W artykule autor przedstawia teoretyczną koncepcję egzaminu zewnętrznego, zagraniczne i krajowe doświadczenia w jej wdrażaniu oraz ostrzeżenia przed nadinterpretacją wyników egzaminu. Artykuł ma poszerzyć wiedzę czytelników na temat egzaminów zewnętrznych, a tym samym zapobiec zarówno ich przecenianiu, jak i zbyt ostrej krytyce wynikającej z rozczarowań. Stąd Bolesław Niemiecko:

- wyjaśnia znaczenie terminów „egzamin powszedni” i „egzamin doniosły”,
- uzasadnia stwierdzenie, że nie wystarczą tylko egzaminy wewnętrzne,
- podaje ograniczenia egzaminów zewnętrznych,
- pokazuje jaki stosunek do egzaminów zewnętrznych mają nauczyciele krajów anglosaskich. Autor porusza jeszcze problemy związane z:
- podstawowymi błędami atrybucji osiągnięć uczniów,
- wartością dodaną osiągnięć ucznia czy dydaktyką osiągnięć ucznia.

Artykuł zawiera także bibliografię do tematu.

NOWAKOWSKA Małgorzata Maria : *Jak wykorzystać wyniki egzaminów zewnętrznych w doskonaleniu jakości kształcenia (przykład opracowania i wdrażania szkolnego programu naprawczego)* // **Meritum. – 2006/7, nr 3/4, s. 71-72**

Pierwsza część artykułu dotyczyła egzaminów gimnazjalnych, a zwłaszcza wyników w części humanistycznej z roku 2004, a druga część dotyczy egzaminu, który się odbył w 2006 roku. Autorka porównując te dwa egzaminy, dzieli się swoimi refleksjami na temat celów szkolnego programu naprawczego (cel ogólny i cele szczegółowe) oraz uzasadnia skuteczność wprowadzenia tego programu.

ORZECZOWSKA Lucja : *Kształcenie zawodowe: egzaminy zewnętrzne: rynek pracy* // **Dyrektor Szkoły. – 2007, nr 5, s. 36-37**

W Białymstoku władze zorganizowały konferencję: „Kształcenie zawodowe – egzaminy zewnętrzne – rynek pracy”. Konferencja miała odpowiedź na pytania:

- jakie należy podjąć działania, by przywracać wagę i rangę kształcenia kształceniu zawodowemu,
- jak rozbudzać zainteresowanie kształceniem zawodowym wśród kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych, aby młodzież adekwatnie i elastycznie wpisywała się w potrzeby rynku pracy.

Prelegenci występujący na konferencji poruszali zagadnienia związane z:

- działaniami KOWEZiU na rzecz kształcenia zawodowego,
- działaniami Politechniki Białostockiej na rzecz kształcenia zawodowego,
- możliwościami współpracy pracodawców ze szkołami zawodowymi,
- strukturą zawodowo – kwalifikacyjną popytu na pracę w warunkach współczesnej gospodarki,
- regionalnym systemem monitoringu rynku pracy,
- potrzebami rynku pracy,
- wnioskami z egzaminów zewnętrznych potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

Na zakończenie poruszany był także problem dotyczący sposobów wspomagania nauczycieli zreformowanego kształcenia zawodowego w działaniach edukacyjnych, aby służyły podnoszeniu efektywności pracy.

OSTAFICZUK Elżbieta : *Analiza i interpretacja wyników egzaminu doniosłego // Meritum. – 2006/7, nr 3/4, s. 12-21*

Autorka w artykule przedstawia analizę wyników egzaminu doniosłego czyli zewnętrznego. Interpretuje dane wyniki, przedstawiając je wizualnie przy pomocy tabel, rysunków i wykresów. Artykuł składa się z dwóch zasadniczych rozdziałów:

- Analiza indywidualnych wyników egzaminacyjnych,
- Interpretacja wyników egzaminu doniosłego.

POPOWICZ Tadeusz : *Nowa szkoła zawodowa – jaka? : pierwsze zewnętrzne egzaminy zawodowe za nami... - refleksje, uwagi, wnioski // Nowa Edukacja Zawodowa. – 2005, nr 1, s. 6-10*

Autor dzieli się swoimi refleksjami na temat zewnętrznych egzaminów zawodowych, podejmując następującą problematykę:

1. Arkusze egzaminacyjne i kryteria oceniania:

- Etap pisemny,
- Etap praktyczny,

2. Stanowiska egzaminacyjne,

3. Procedury,

4. Styl egzaminowania,

5. Uwagi końcowe,

6. Kierunki pracy,

7. Przykłady działań, z których wiele nie wymaga nakładów finansowych.

ROSTWOROWSKI Józef : *Co można poprawić? : o egzaminach zewnętrznych / rozm. przepr. Jolanta Tęcza – Ćwierć // Wychowawca. – 2007, nr 5, s. 7-8*

Józef Rostworowski jest Małopolskim Kuratorem Oświaty. W wywiadzie dzieli się swoimi przemyśleniami na temat wprowadzenia egzaminów zewnętrznych i trafności tego typu diagnostyki edukacyjnej. Ponadto Józef Rostworowski mówi o zaletach i wadach egzaminów zewnętrznych, jak również o tym, czy egzamin zewnętrzny może być podstawą oceny pracy szkoły. Ustosunkowuje się również do sprawy obowiązkowej matematyki na maturze i podaje argumenty przemawiające za powrotem tego przedmiotu na egzaminie dojrzałości.

SAWICKI Mirosław : *Egzaminy zewnętrzne to system europejski / rozm. przepr. Dorota Anna Bronisz // Dyrektor Szkoły. – 2003, nr 6, s. 11*

Mirosław Sawicki jest dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Rozmowa dotyczy egzaminów dojrzałości oraz kierunków jego rozwoju. Na zakończenie Mirosław Sawicki odpowiada na pytanie dotyczące systemu egzaminowania funkcjonującego w Europie.

STRÓŻYŃSKI Klemens : *Interpretujemy wyniki sprawdzianu zewnętrznego // Język Polski w Szkole IV-VI. – 2002/2003, nr 1, s. 73-79*

Artykuł dotyczy interpretacji wyników sprawdzianu zewnętrznego po szkole podstawowej, czyli uczniów klasy VI. Autor dzieli się refleksjami na temat społecznych uwarunkowań zróżnicowania wyników egzaminów, podaje potrzebne informacje zamieszczone w raporcie

okręgowej komisji egzaminacyjnej, które może uzyskać nauczyciel dla siebie i uczniów. Klemens Stróżyński wyjaśnia na czym polega skala staninowa, służąca porządkowaniu wyników egzaminacyjnych uczniów. Na zakończenie artykułu, autor dzieli się krótko kilkoma uwagami na temat wad standardów egzaminacyjnych.

STRÓŻYŃSKI Klemens : *Przyziarnia do mierzenia* // **Nowe w Szkole**. – 2002, nr 4, s. 2-7

Autor dzieli się swoimi refleksjami na temat wyników próbnych egzaminów zewnętrznych, tj. sprawdzianu po szkole podstawowej, egzaminu gimnazjalnego i matury. Omawiając problem stawia tezę, że pomiar jakości może szkodzić jakości i udowadnia ją w rozdziałach:

- stres egzaminacyjny,
- stres wynikowy,
- stres statystyczny,
- stres standardowy.

SULIGA Maria : *Droga do sukcesu na rynku pracy czyli o egzaminie zawodowym* // **Meritum**. – 2006/7, nr 3/4, s. 41-44

Autorka w artykule podaje informacje na temat: Co o egzaminie zawodowym, czyli zewnętrznym egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe, każdy wiedzieć powinien. Poza tym autorka omawia kilka pozycji, które mają pomóc uczniom w zdaniu egzaminu oraz przypomina uczniom o informatorach dotyczących wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów.

SZALENIEC Henryk : *Oszukiwanie na egzaminie istotnym źródłem majowej porażki* // **Edukacja**. – 2007, nr 1, s. 38-53

Jednym z założeń oceniania zewnętrznego, oprócz porównywalności dyplomów i monitorowania osiągnięć uczniów, było zapewnienie większej, niż to miało miejsce wcześniej, samodzielności pisania egzaminów.

Celem tego artykułu jest przedstawienie wyników badań autora nad zjawiskiem odpisywania na egzaminie. Autor próbuje udowodnić tezę, że stosunkowo duża skala odpisywania na egzaminie z języków obcych nowożytnych była w 2007 roku jednym z źródeł niepowodzenia maturzystów. W związku z tym, autor porusza następującą problematykę:

- Czy oszustwo egzaminacyjne jest zjawiskiem charakterystycznym jedynie dla Polski i krajów Europy Wschodniej?,
 - Oszustwo egzaminacyjne w opiniach uczniów gimnazjum,
 - Egzamin maturalny a pokusa oszustwa egzaminacyjnego,
 - Anatomia „klęski” na egzaminie z języka obcego,
 - Metoda badań zjawiska odpisywania na egzaminie z języków obcych.
- Artykuł zawiera bibliografię do tematu.

SZMIGEL Maria Krystyna : *Zdobywanie zaufania do egzaminów zewnętrznych* // **Nowa Szkoła**. – 2001, nr 5, s. 8-12

Autorka przypomina, opisując pięć doświadczeń, jak przebiegało zdobywanie zaufania do egzaminów zewnętrznych i oceniania prac uczniowskich w województwie małopolskim przed reformą. Opis doświadczeń przebiegał następująco:

- Doświadczenie I – Kodowanie maturalnych prac uczniowskich i posługiwanie się kryteriami oceniania;
- Doświadczenie II – Wprowadzenie zewnętrznego oceniania na zakończenie ośmioletniej szkoły podstawowej;
- Doświadczenie III – Testowanie w badaniach kompetencji rozwiązań metodologicznych i organizacyjnych dla zewnętrznego systemu oceniania;
- Doświadczenie IV – Testowanie arkuszy egzaminacyjnych do sprawdzianu i egzaminów w 2002 roku;
- Doświadczenie V – Współpraca z pracownikami wyższych uczelni.

SZYLKO Magdalena, GWIZDALSKA Joanna : *O egzaminach zewnętrznych i sprawdzianie w szkole podstawowej* / rozm. przepr. Danuta Chwastek // **Forum Humanistów**. – 2001, nr 1, s. 17-19

Autorki pracują w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku. W rozmowie dzielą się swoimi refleksjami na temat:

- działań podjętych przez komisje okręgowe w związku z egzaminami zewnętrznymi,
- koncepcji egzaminu zewnętrznego w szóstej klasie szkoły podstawowej,

- programu szkolenia dla kandydatów na egzaminatorów na poziomie szkoły podstawowej,
- czy po ukończeniu szkolenia każdy zostaje egzaminatorem,
- czy komisje okręgowe zdążą przygotować odpowiednią liczbę egzaminatorów,
- czy szkoły zdążą przygotować się do przeprowadzenia pierwszego sprawdzianu,
- którzy uczniowie są zwolnieni i nie muszą przystępować do sprawdzianu.

TYRALSKA – WOJTYCZA Elżbieta : *Unieważnienie egzaminu – próba wyjścia na prostą* // **Edukacja. – 2007, nr 1, s. 63-72**

Artykuł dotyczy części matematyczno – przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego. Materiał do artykułu został opracowany na podstawie pisemnych sprawozdań z postępowania wyjaśniającego unieważnienie egzaminu uczniów w poszczególnych szkołach. Autorka na podstawie doświadczeń OKE w Krakowie, dzieli się refleksjami na temat problemu jakim jest duża liczba unieważnień egzaminu. Dokonując analizy ośmiu sprawozdań zwróciła w nich uwagę na następujące zagadnienia:

- Poszukiwania, czyli działania mające na celu wyjaśnienie uwarunkowań niesamodzielnej pracy uczniów,
- Działania własne szkoły, mające zapewnić właściwy przebieg egzaminu,
- Spostrzeżenia dyrektorów szkół, w tym identyfikacja problemu,
- Podjęte działania i wnioski na przyszłość:
 - a) działania i wnioski dotyczące uczniów,
 - b) działania i wnioski dotyczące zespołów nadzorujących,
 - c) wnioski kierowane do Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych,
- Refleksje końcowe.

TYRALSKA – WOJTYCZA Elżbieta, WIDUR Anna : *Egzamin dla moich uczniów : jak funkcjonują standardy wymagań egzaminacyjnych w matematyczno – przyrodniczych testach ćwiczeniowych?* // **Nowa Szkoła. – 2001, nr 7, s. 32-35**

Aby zainteresować nauczycieli konstruowaniem zadań o charakterze międzyprzedmiotowym, zgodnych ze standardami wymagań egzaminacyjnych, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie ogłosiła konkurs na opracowanie pakietu egzaminacyjnego dla nauczycieli wszystkich poziomów edukacyjnych na temat: 'Egzamin dla moich uczniów'. Autorki dzielą się uwagami na temat nadesłanych pakietów. Analizują poszczególne standardy wymagań egzaminacyjnych pod kątem zastosowania ich w nadesłanych pakietach. Autorki zwracają także uwagę na pojawiające się pytania wśród twórców arkuszy egzaminacyjnych dotyczące częstotliwości zastosowania przez autorów pakietów zadań do poszczególnych kategorii standardów wymagań egzaminacyjnych.

WACHOWIAK Aleksandra : *Arkusze sprawdzianów kompetencji a nauczanie kontekstualne : przegląd* // **Język Polski w Szkole IV-VI. - 2006/2007, nr 2, s. 101-109**

Artykuł dotyczy analizy ilościowej i merytorycznej arkuszy sprawdzianów kompetencji (po szkole podstawowej) przygotowanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną w latach 2002- 2006, która została przeprowadzona w celu zbadania czy wyniki testów odzwierciedlają rzeczywistą wiedzę i pracę uczniów na języku polskim.

WEJNER Teresa : *osiągnięcia uczniów dyslektycznych w egzaminach zewnętrznych* // **Wychowanie na co Dzień. – 2007, nr 1/2, s. 24-26**

Autorka dzieli się swoimi spostrzeżeniami na temat egzaminu zewnętrznego, jego wpływu na uczniów z dysleksją. Podaje dane statystyczne dotyczące udziału procentowego uczniów z dysleksją na sprawdzianach w latach 2002-2006 oraz udział uczniów z dysleksją podczas egzaminów gimnazjalnych w latach 2002-2006 w grupie wybranych województw. Na zakończenie autorka dzieli się z czytelnikami refleksjami na temat priorytetowych działań mających uzdrowić spojrzenie na problem uczniów dyslektycznych.

WOJCIECHOWSKA Leokadia Ewa : *Egzaminy zewnętrzne : refleksje nauczyciela* // **Wychowawca. – 2007, nr 5, s. 21-22**

Artykuł zawiera refleksje autorki na temat zalet oraz niedociągnięć i ryzyka związanego z wprowadzeniem egzaminów zewnętrznych. Ponadto zastanawia się nad tym, co można zrobić, aby system oceniania osiągnięć szkolnych uczniów tj. ocenianie wewnętrzne i egzaminy zewnętrzne mogły być niezależnymi drogami rozpoznawania i oceniania osiągnięć uczniów i aby coraz bardziej wspierały wzrost jakości edukacji.

ZEWNĘTRZNY system oceniania // Nowe w Szkole. – 1999/2000, nr 7, s. 9-13

Artykuł ten zawiera następujące informacje na temat egzaminów zewnętrznych:

1. Wprowadzenie:

- przesłanki wprowadzenia zewnętrznego systemu oceniania,
- zadania zewnętrznego systemu oceniania,
- cechy systemu,

2. Koncepcja sprawdzianu:

- podstawy prawne,
- ponadprzedmiotowość sprawdzianu,
- funkcja sprawdzianu,
- najważniejsze terminy,

3. Standardy wymagań:

- uczeń czyta,
- uczeń rozumie,
- uczeń korzysta z informacji,
- uczeń wykorzystuje wiedzę w praktyce,

4. Koncepcja egzaminu:

- podstawy prawne przeprowadzania egzaminu.

BIULETYN BADAWCZY EGZAMIN – wydawany wyłącznie w wersji elektronicznej, dostępny na stronie:
www.cke.edu.pl – Badania – Biuletyn Badawczy Egzamin

Redagują go eksperci Wydziału Badań i Ewaluacji CKE pod kierunkiem Zofii Lisieckiej.

Dotychczas ukazały się następujące numery pisma:

- 1/2004** – Perspektywy badań wspomagających system egzaminowania zewnętrznego;
- 2/2004** – Uwarunkowania zróżnicowania wyników egzaminów zewnętrznych;
- 3/2004** – Komunikowanie wyników egzaminów zewnętrznych;
- 4/2005** – Wykorzystanie wyników egzaminów zewnętrznych przez szkoły;
- 5/2005** – Egzaminowanie zewnętrzne a praktyka oceniania wewnątrzszkolnego;
- 6/2006** – Etyka w edukacji;
- 7/2006** – Etyka egzaminowania;
- 8/2006** – Edukacyjna wartość dodana – część 1;
- 9/2007** – Klasyczna i probabilistyczna teoria testu;
- 10/2007** – Zrównywanie wyników egzaminów;
- 11/2007** – Ekonomiczne i geopolityczne uwarunkowania zróżnicowania wyników egzaminów;
- 12/2007** – Społeczne uwarunkowania zróżnicowania wyników egzaminów;
- 13/2007** – Psychologiczne i biologiczne uwarunkowania zróżnicowania wyników egzaminów;
- 14/2007** - Edukacyjna wartość dodana – część 2

Zobacz także stronę internetową:

www.ptde.org

PTDE – Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej

**WIĘCEJ TEMATYCZNYCH ZESTAWIEŃ BIBLIOGRAFICZNYCH
ZNAJDZIECIE PAŃSTWO W NASZYM INTERNETOWYM SERWISIE POD ADRESEM
<http://www.pedagogiczna.edu.pl>**

